

ZAPISNIK

Številka: 3310-9/2015/272

Datum: 7. 6. 2019

Naslov sestanka	Zapisnik 15. seje Odbora za spremljanje Programa razvoja podeželja Republike Slovenije
Datum sestanka	7. 6. 2019
Kraj sestanka	Ekološka kmetija Kukenberger (Gorenje Ponikve 20, 8210 Trebnje)
Seznam prisotnih članov oziroma namestnikov	Tanja Strniša (MKGP), Alina Cunk Perklič (po pooblastilu Darje Majkovič, MKGP), Urška Keše (MKGP), Alenka Sešek (ARSKTRP), Alenka Ivačič (ARSKTRP), Jožica Gričnik (ZKS), Anita Jakuš (ZZS), Nataša Klemenčič Štrukelj (ČZS), Nataša Kobe Logonder (SVRK), Mateja Kovač (UMAR), Roman Medved (LAS), Marija Marinček (ZDEKS), Marjana Peterman (ZPS), Tatjana Pezdir (MIZŠ), Milena Debeljak (po pooblastilu Janeza Pirca, ZOS), Anton Jagodic (po pooblastilu Branka Ravnika, KGZS), Jernej Redek (SKS), Darko Sajko (MGRT), Aleš Zidar (DRSP), Mateja Živkarič (ZRSVN), Tjaša Kariš (po pooblastilu Velislava Žviplja, Javni sklad RS za regionalni razvoj in razvoj podeželja), Matija Vimpolšek (po pooblastilu Venčeslava Tušarja, ZTKS) <u>SKUPAJ: 22 članov</u>
Seznam opravičeno odsotnih članov	Irena Marš (MK), Barbara Mlakar (MK), Marija Markeš (MOP), Andrej Bibič (MOP), Maja Rigač (OZS), Patricia Čular (SOS), Tomaž Ganc (AKTRP), Irena Žaucer (SURS), Vili Eisenhut (ZMOS), Veronika Valentar (ZLGS), Rok Damijan (ZSPM), Tomaž Jančar (DOPPS), Tanja Šumrada (DOPPS), Igor Hrovatič (KGZS), Nina Barbara Križnik (GZS), Špela Perme (MF), Marina Dobraš (MF), Peter Dolinar (MIZ), Natalja Kralj (MJU) <u>SKUPAJ: 19 članov in namestnikov</u>
Seznam ostalih prisotnih	Petr Lapka (EK), Eltisa Zhivkova (EK), Gregor Skender (Deloitte), Ana Kržič (Deloitte), Polona Čufer Klep (Deloitte), Vladimir Kušan (OIKON) Andreja Skarlovnik Ziher (tolmačka), Veronica Pušnik (tolmačka), Aleš Jurič (MKGP), Mateja Nemanič Markus (ARSKTRP), Nina Kenda (MKGP), Matej Štepec (MKGP), Marija Brodnik Lodewijk (MKGP), Andreja Komel (MKGP), Matej Bedrač (KIS), Mateja Pintar (MKGP), Erika Rupnik (RSRS), Zvonko Hardi (MKGP), Gorazd Gruntar (MKGP), Darko Simončič (MKGP), Marija Žamut (MKGP), Zoran Planko (MKGP), Suzana Škof (MKGP), Tanja Svetek Tomšič (MKGP), Vida Hočevar (MKGP), David Kadunc (MKGP), Robert Prikovič (MKGP), Ben Moljk (KIS), Polona Kolarek (MKGP)
Zapisnik pripravil	Sekretariat Odbora za spremljanje programa razvoja podeželja

Sklepi:

1. Odbor za spremljanje sprejme predlagani dnevni red.
2. Odbor za spremljanje potrdi zapisnik 14. seje.
3. Odbor za spremljanje potrdi predlog Letnega poročila o izvajanju Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 za leto 2018, ki vsebuje tudi informacijo o napredku pri izvajanju strategije informiranja, obveščanja javnosti in načrtovanih aktivnostih ter napredek pri izvajanju načrta vrednotenja. Odbor za spremljanje predlaga Organu upravljanja, da besedilo, v kolikor evalvator dopolni poročilo o vrednotenju, dopolni v 7. poglavju ter predlog poročila redakcijsko uredi in dokončno uskladi z Evropsko komisijo.
4. Odbor za spremljanje se seznanil z izvajanjem Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 do 30. aprila 2019.
5. Odbor za spremljanje se je seznanil z osnutkom končnega poročila vrednotenja in priporočili.
6. Člani Odbora za spremljanje programa razvoja podeželja so sprejeli mnenje, da je predlog sedme spremembe PRP 2014-2020 primeren za pošiljanje v potrditev Evropski komisiji.
7. Odbor za spremljanje programa razvoja podeželja podpira predlog sprememb meril za izbor operacij v okviru PRP 2014-2020 kot je bil predložen in predstavljen na seji OS za naslednje podukrepe:
 - podukrep M4.1 - Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva,
 - podukrep M4.2 - Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov,
 - podukrep M6.1 – Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete,
 - podukrep M6.3 – Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij,
 - podukrep M6.4 – Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti,
 - podukrep M7.3 – Podpora za širokopasovno infrastrukturoHkrati pa Odbor za spremljanje programa razvoja podeželja podpira tudi predlog spremembe pri ukrepu M9 – Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev.

Vsebina zapisnika**1. Pozdravni nagovor in potrditev dnevnega reda**

Predsednica Odbora za spremljanje Programa razvoja podeželja Republike Slovenije (v nadaljevanju: OS), mag. Tanja Strniša, je uvodoma pozdravila vse prisotne in preverila sklepčnost. Prisotnih je bilo 20 od skupno 37 članov. Poudarila je, da je seja namenjena predvsem sprejemu mnenja v zvezi s predlogom namenjena predstavitvi predloga 7. spremembe PRP 2014-2020, sprejemu mnenja k predlogu sprememb meril za izbor operacij v okviru PRP 2014-2020 ter predvsem potrditvi Letnega poročila o izvajanju PRP 2014-2020. Povedala je, da sta na seji prisotna dva člana Evropske komisije, in sicer g. Petr Lapka in ga. Eltisa Zhivkova. Prisotne je opozorila na snemanje seje in standardni način glasovanja pri predlaganih sklepih.

Potem je preverila sklepčnost OS in predstavila predlagani dnevni red 15. seje OS, in sicer:

1. Uvodni pozdrav in potrditev dnevnega reda;
2. Potrditev predloga zapisnika 14. seje Odbora za spremljanje in poročilo o uresničevanju sklepov;
3. Potrditev predloga Letnega poročila o izvajanju Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 za leto 2018 ter informacija o izvajanju Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 v letu 2019 in o napredku pri izvajanju strategije informiranja, obveščanja javnosti in načrtovanih aktivnostih;

4. Obravnava predloga 7. spremembe Programa razvoja podeželja Republike Slovenije 2014–2020;
5. Sprejem mnenja v zvezi z merili za izbor operacij v okviru Programa razvoja podeželja Republike Slovenije 2014–2020 (podukrep M4.1 - Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva, podukrep M4.2 - Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov, podukrep M6.1 - Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete, podukrep M6.3 – Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij, podukrep 6.4 - Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti, podukrep 7.3 - Podpora za širokopasovno infrastrukturo);
6. Razno.

Nato je pozvala člane OS, da podajo predloge za dopolnitev dnevnega reda.

Člani OS niso podali dodatnih predlogov za dopolnitev dnevnega reda ter tako soglasno sprejeli naslednji sklep:

SKLEP št. 1: Odbor za spremljanje sprejme predlagani dnevni red.

2. Potrditev predloga zapisnika 14. seje Odbora za spremljanje in poročilo o uresničevanju sklepov

Predsednica OS je obvestila člane OS, da so s sklicem seje prejeli predlog zapisnika 14. seje. Člane je pozvala na podajanje pripomb na predlog zapisnika. Pripomb na zapisnik ni bilo podanih.

V nadaljevanju je predsednica OS predlagala pregled realizacije sklepov 14. seje OS, ki so bili povezani z nadaljnimi aktivnostmi:

- *SKLEP št. 3: Člani Odbora za spremljanje programa razvoja podeželja so sprejeli mnenje, da je predlog šeste spremembe PRP 2014-2020 primeren za nadaljnjo obravnavo in uskladitev z Evropsko komisijo.*

Predsednica OS je podala informacijo, da je bil predlog šeste spremembe PRP 2014–2020 do konca meseca februarja 2019 posredovan na Evropsko komisijo in je bil konec meseca marca potrjen s strani EK.

- *SKLEP št. 4: Odbor za spremljanje programa razvoja podeželja podpira predlog sprememb meril za izbor operacij v okviru PRP 2014-2020 kot je bil predložen in predstavljen na seji OS za naslednje ukrepe:*
 - *ukrep M1 - Prenos znanja in dejavnosti informiranja, kjer se dikcija glede širjenja informacij ponovno prouči*
 - *ukrep M2 - Službe za svetovanje, službe za pomoč pri upravljanju kmetij in službe za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah,*
 - *podukrep M4.1 - Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva,*
 - *podukrep M4.2 - Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov, kjer se potrdi predlagane spremembe, razen sprememb na 34. strani Meril za izbor operacija v okviru PRP glede upravičencev.*
 - *ukrep M7 - Osnovne storitve in obnova vasi na podeželskih območjih,*
 - *ukrep M8 - Naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov za preživetje*

Hkrati pa Odbor za spremljanje programa razvoja podeželja nalaga Organu upravljanja, da predlog sprememb meril redakcijsko uredi.

Predsednica OS je podala informacijo, da je Organ upravljanja predlog 8. spremembe Meril redakcijsko uredil in 8. spremembo Meril za izbor operacij objavil na spletni strani.

Člani OS so soglasno sprejeli naslednji sklep:

SKLEP št. 2: Odbor za spremljanje potrdi zapisnik 14. seje.

3. Potrditev predloga Letnega poročila o izvajanju Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 za leto 2018 ter informacija o izvajanju Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 v letu 2019 in o napredku pri izvajanju strategije informiranja, obveščanja javnosti in načrtovanih aktivnostih

Predsednica OS je podala informacijo, da je Organ upravljanja pripravil Letno poročilo o napredku pri izvajanju PRP 2014-2020 za leto 2018, ki je bil članom poslano s sklicem seje 24. 05. 2019. Člani OS do roka niso podali pripomb na Letno poročilo o napredku pri izvajanju PRP 2014-2020 za leto 2018. Letno poročilo mora po potrditvi na OS država članica posredovati EK najkasneje do 30.06. 2018.

V prvem delu so predstavniki Organa upravljanja (Vida Hočevar, Urška Keše in Matej Štepec) predstavili predlog Letnega poročila o izvajanju Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 za leto 2018 ter informacijo o izvajanju Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 do 30. aprila 2019. V drugem delu pa so predstavniki izvajalca vrednotenja, podjetja Deloitte, predstavili osnutek končnega poročila vrednotenja s predlaganimi priporočili.

V okviru razprave o letnem poročilu je Anita Jakuš (ZZS) povprašala glede obravnave vlog pri ukrepu M16 Sodelovanje in tudi drugih ukrepih, kjer je bilo vloženih veliko vlog, a jih je bilo le nekaj odobrenih. Nadalje jo je zanimalo glede koriščenja sredstev, saj je bilo na določenih ukrepih veliko sredstev že odobrenih, izplačanih pa na nekaterih pomembnih ukrepih (M01, M02, M16) zelo malo sredstev. Nato je povprašala tudi glede stanja uvedbe finančnih instrumentov, predvsem zaradi predloga spremembe podeželja, ki je bila predvidena za obravnavo v nadaljevanju seje.

Anton Jagodic (KGZS) je najprej pohvalil kvalitetno pripravljeno gradivo za sejo in enako kot ga. Anita Jakuš povprašal glede uvedbe finančnih instrumentov. Hkrati je pohvalil tudi delo Mreže za podeželje, ki zelo na široko vključuje vse deležnike v različne aktivnosti. Glede na majhnost Slovenije je pohvalil tudi udeležbo slovenskih strokovnjakov v fokusnih skupinah v Evropskem inovativnem partnerstvu (EIP) in udeležbo na mednarodnih dogodkih, saj je slednje zelo pomembno pri prenosu znanja. Po začetnih težavah pri uvedbi ukrepa M16 Sodelovanje je sedaj bil drugi javni razpis po njegovem mnenju zelo uspešen, z veliko prijavljenimi projekti in širokim sodelovanjem inštitucij. Tudi KGZS je opozoril na časovni razkorak med odobritvijo vlog in izplačili, ki potekajo na ARSKTRP.

Glede finančnih instrumentov je predsednica OS odgovorila, da v lanskem letu na žalost ni prišlo do sklenitve dogovora s SID banko, zato je pričelo pogajanje z Evropskim investicijskim skladom (EIF). Ta je opravil tržno analizo, ki je pokazala, da trenutno ni interesa zaradi trenutnega enostavnega dostopa do posojil na trgu. Zato se bodo izvajali finančni instrumenti v manjšem obsegu, in sicer samo 15 mio od sprva predvidenih 60 mio. Tudi v pogajanjih z EIF se porajajo dodatna odprta vprašanja, a bi bila implementacija kljub temu žaljena, predvsem v smislu priprave na prihodnjo reformo Skupne kmetijske politike (SKP). V mesecu septembru bo znanih več informacij glede morebitne sklenitve pogodbe z EIF.

Glede obravnave vlog pri ukrepu M16 Sodelovanje je Alenka Sešek (ARSKTRP) odgovorila, da je pri prvih razpisih prišlo do težav zaradi vključitve partnerjev in nosilcev projektov, ki s postopki in formalnimi pogoji niso bili seznanjeni. Tako je npr. prišlo do težav pri davčnih obveznostih na dan oddaje vloge, zato je bila vloga partnerjev zavrnjena. Pogoje je zato ponovno pregledal Organ upravljanja skupaj z ARSKTRP. Poleg tega je bila na dan poteka seje Odbora za spremljanje objavljena novela Uredbe o izvajanju ukrepa Sodelovanje iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020, kjer bodo predhodne težave odpravljene. Pripravljenih pa imajo veliko vlog, ki pa bodo sedaj lahko odobrene. Nadalje je Alenka Sešek (ARSKTRP) povedala še, da ARSKTRP opravlja pregled postopkov in aplikacij za bolj . Ugotavljajo, da so spremembe, ki bi bile v tem letu dni časa za odobritev vlog v okviru PRP 2014-2020 potrebne, preveč obsežne za to programsko obdobje. Kljub temu pa se trudijo, da bi v prihodnjem sedemletnem obdobju izboljšali čas obdelave vlog.

Marjana Peterman (ZPS) je podala medklic, da sta v pogodbi z EU navedena dva člena, ki zadevata interes potrošnika in okoljevarstvo. Pohvalila je delo in napredek pri doseganju ciljev izvajanja Programa razvoja podeželja 2014-2020.

Milena Debeljak (ZOS) je povprašala glede javnega razpisa v okviru podukrepa M7.3 Podpora za širokopasovno infrastrukturo iz poglavja 6C Letnega poročila, ki bi naj bil objavljen v mesecu juliju in poteka v sodelovanju z MJU. Podala je informacijo, da na MJU poteka javni razpis za ugotovitev tržnega interesa za pokritje s širokopasovnim omrežjem. Glede javnega razpisa v okviru podukrepa M7.3 Podpora za širokopasovno infrastrukturo jo je zanimalo kdo bo definiran kot upravičenec in katera območja bo ta ukrep lahko pokrnil. Marija Žamut (MKGP) je odgovorila, da je Uredba o izvajanju podukrepa Podpora za širokopasovno infrastrukturo, vključno z njeno vzpostavitvijo, izboljšanjem in razširitvijo, pasivno širokopasovno infrastrukturo ter zagotavljanje dostopa do širokopasovnega interneta in rešitev v zvezi z e-upravo iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020 trenutno v javni obravnavi in medresorskem usklajevanju. Javni razpis bo pokrival občine štajerske, pomurske in posavske regije, predhodno pa bo MJU še poslal seznam belih lis in seznam gospodinjev, ki bi lahko bili upravičeni do pridobivanja sredstev iz omenjenega podukrepa. Upravičenci so operaterji elektronskih komunikacij ali pa konzorcij občin na teh območjih.

Roman Medved (LAS) je pohvalil MKGP in ARSKTRP, ki so v letu 2018 in 2019 pospešili obdelavo vlog na ukrepu M19 Podpora za lokalni razvoj v okviru pobude LEADER. Kljub temu pa še vedno čakajo na izplačilo pri podukrepu M19.2 Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost. Poudaril je, da bodo LAS-i objavili javne razpise, zato pričakujejo sredstva za uspešnost in terminski načrt za potrjevanje projektov in njihovo oddajo v potrjevanje ARSKTRP. Hkrati je podal informacijo, da je Regionalni sklad podaljšal rok za oddajo projektov do leta 2022, zato ga je zanimalo ali se da terminski načrt v okviru EKSRP premakniti vsaj na leto 2021, saj bi tako omogočili uspešno in kvalitetno izvedbo projektov. Glede razdelitve sredstev za rezervo za uspešnost je Alina Cunk Perkljč (MKGP) odgovorila, da so postopki v zaključni fazi in se predvideva, da bodo LAS-i o tem obveščeni do konca junija, zato bo že v poletnem času možno vložiti spremembe strategij. Ob tem je podala informacijo, da bo prišlo do sprememb višine sredstev tudi pri ESPR in ESSR, a glede njihovih časovnic ni imela podatkov, zato na podaljšanje roka ni mogla odgovoriti. Glede zadnjega roka za odobritev operacij pa mora ARSKTRP po evropski uredbi odločiti do decembra 2020 v kolikor se evropska zakonodaja ne bo spremenila.

Tudi Jernej Redek (SKS) je enako kot predhodniki komentiral dolgo obdelavo vlog in zahtevkov do izplačil, kar po njegovem mnenju poslabšuje ekonomiko slovenskega kmetijstva. V nadaljevanju je izpostavil primer Srbije, kjer imajo kmetje preko satelita brezplačen pregled nad svojimi polji, ki so v državni lasti. Tako prakso bi bilo potrebno po njegovem mnenju uvesti tudi v Sloveniji. Nato je pohvalil tudi delovanje Mreže za podeželje, ki je v lanskem letu skupaj s KGZS omogočila ogled dobrih praks v okviru družinskih kmetij v tujini.

Predsednica OS je poudarila, da je bilo planirana večina objav javnih razpisov na začetku izvajanja PRP, da bi čim prej lansirali sredstva do kmetov, kar pa je povzročilo veliko količino dela na ARSKTRP. Kljub temu pa se oba organa trudita biti čim bolj uspešna in učinkovita. Glede satelitov je povedala, da bo na letošnji AGRI predstavitev evropskega satelita Santinelle, ki se je bodo lahko udeležili tudi kmetje. Sicer pa bo v letošnjem letu v orbito lansiran satelit z natančnimi podatki in posnetki.

Petr Lapka (EK) je pohvalil potek izvajanja Programa razvoja podeželja v primerjavi s prejšnjim letom. Glede doseganja ciljev je Slovenija v povprečju v primerjavi z ostalimi državami članicami (DČ). V nadaljevanju je poudaril, da je začetek izvajanja finančnih instrumentov v vsaki državi članici težaven, da pa je Slovenija s tega vidika precej napredovala. V septembru bo sprejeta pomembna odločitev o sodelovanju z Evropsko investicijsko banko (EIB) in zelo pozdravlja odločitev Slovenije o želji po implementaciji finančnih instrumentov.

V okviru razprave o vrednotenju za leto 2018 je ga. Mateja Žvikart (ZRSVN) podala komentar na rezultate vezanih na ohranjanje narave, ki pa je bil predhodno tudi pisno posredovan pred

samo sejo Odbora za spremljanje. Evalvator je pripombe v pisnem gradivu že upošteval, manjka pa sicer še analiza glede gozdarstva, ki se bo vključila še naknadno, ko bo opravljena. Zaradi slednjega in ker v predstavitev s strani evalvatorja na seji niso bile prikazane predlagane spremembe, se je ZRSVN vzdržal glasovanja.

Anton Jagodic (KGZS) je opozoril glede priporočila za spremljanje vsebnosti dušika v tleh, ki pa je po njegovem mnenju problematično, saj se realno vsebnost dušika venomer spreminja zaradi aktivnosti mikroorganizmov v tleh in so posledično meritve vedno drugačne. Predstavniki izvajalca vrednotenja so odgovorili, da gre verjetno za lapsus, saj gre za analize tal, ki se izvajajo v okviru meritev za ukrep KOPOP in bo ta podatek v poročilu popravljen.

S tem v zvezi je v nadaljevanju Jernej Redek (SKS) opozoril enako kot KGZS glede spremljanja dušika v tleh in prosil evalvatorje, da preverijo ali sta bili pri tem izračunu mišljeni tudi vsebnosti fosforja in kalija. Hkrati pa je povprašal glede modificiranja kritičnih ciljev, če je bil določen cilj že dosežen in več hektarjev ni mogoče doseči zaradi določenih območij ali interesa. Prav tako je poudaril pomembnost glede izobraževanja trženja, kjer pa so po njegovem mnenju potrebni novi pristopi.

Anita Jakuš (ZZS) je v nadaljevanju diskusije glede vrednotenja povedala, da priporočilo glede zasičenosti trga z blagovnimi znamkami za Izbrano kakovost ni na mestu. Izbrana kakovost namreč ni blagovna znamka, temveč je z zakonom določena shema. Hkrati pa poleg Izbrane kakovosti obstajajo tudi druge sheme, kot je shema z zaščiteno geografsko označbo in shema za ekološko kmetovanje. Nadalje je podala pripombo glede vodenja evidenc, ki pa se na MKGP trenutno še zakonsko ureja, zato to priporočilo po njenem mnenju ni bilo več primerno. Na drugi strani pa je izrazila strinjanje z ugotovitvami evalvatorja glede izobraževanja, kjer se ni izkoriščenih vseh razpoložljivih sredstev. Predstavniki izvajalca vrednotenja s predstavniki KIS-a so odgovorili glede Izbrane kakovosti, da je bil opazovan vidik potrošnika preko anketiranja na fokusni skupini (predvsem predstavniki KGZS) in na podlagi telefonskih razgovorov z gospodarskim sektorjem. Izkazala se je nevarnost pri razumevanju same kakovosti s strani potrošnika, kar ogroža samo identiteto Izbrane kakovosti, zato je bilo podano prej omenjeno priporočilo. Anita Jakuš (ZZS) je kljub pripombam priporočala črtanje tega priporočila, saj blagovnih znamk ni mogoče enačiti s shemami Izbrane kakovosti, ki je izbrana na podlagi Pravilnika za shemo Izbrana kakovost. Predstavniki izvajalca vrednotenja so se strinjali, da bo besedilo ustrezno urejeno.

Gorazd Gruntar (MKGP) je opozoril glede podatka o inovacijah v kmetijstvu, kjer je bil predstavljen majhen prispevek naložb v okviru podukrepa M4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva, saj so bile prikazane izrazito patentirane inovacije, ki pa jih je v okviru kmetijstva zelo malo. V okviru Meril za izbor operacij PRP se za prispevek k inovacijam doda vlogi 10 točk, pri čemer pa se to meri nekoliko širše, in sicer če gre za uvedbo novih tehnologij na kmetiji, ima kmetija vsaj 20 % delež avtohtonih živali v svoji čredi, uporaba zavarovanih sort rastlin. V prihodnje bi se po njegovem mnenju tako morali dogovoriti o načinu merjenja inovacij v kmetijstvu.

Člani OS so soglasno sprejeli naslednja sklepa:

SKLEP št. 3: Odbor za spremljanje potrdi predlog Letnega poročila o izvajanju Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 za leto 2018, ki vsebuje tudi informacijo o napredku pri izvajanju strategije informiranja, obveščanja javnosti in načrtovanih aktivnostih ter napredek pri izvajanju načrta vrednotenja. Odbor za spremljanje predlaga Organu upravljanja, da besedilo, v kolikor evalvator dopolni poročilo o vrednotenju, dopolni v 7. poglavju ter predlog poročila redakcijsko uredi in dokončno uskladi z Evropsko komisijo.

SKLEP št. 4: Odbor za spremljanje se seznani z izvajanjem Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 do 30. aprila 2019.

Člani OS so z enim vzdržanim glasom sprejeli naslednji sklep:

SKLEP št. 5: Odbor za spremljanje se je seznanil z osnutkom končnega poročila vrednotenja in priporočili.

4. Obravnava predloga 7. spremembe Programa razvoja podeželja Republike Slovenije 2014-2020

Predlog sedme spremembe PRP 2014–2020 je predstavila mag. Andreja Komel, vodja Sektorja za strukturno politiko in razvoj podeželja. Bistvene spremembe so bile glede dodatne podpore za zagon dejavnosti za razvoj majhnih kmetij, uvedbe nepovratnih sredstev za naložbe v turizem na kmetiji, uvedbe možnosti, da za podporo za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov kandidirajo tudi velika ŽPI podjetja, zmanjšanja administrativnih ovir ter večje fleksibilnost pri izvajanju PRP 2014-2020 (datum upravičenosti stroškov, delež stroškov za animacijo, prilagajanje razmeram v kmetijstvu...) in s tem povezane spremembe poglavja 10. Finančni načrt.

V okviru razprave sta svoje mnenje najprej podala mnenje predstavnika Evropske komisije. Eltisa Zhivkova (EK) je povedala, da je bilo na pripravljalnem sestanku dan pred sejo OS z člani OU dogovorjeno, da bo potrebno narediti nekaj sprememb predloga 7. spremembe PRP 2014-2020. Glavna diskusija je tekla glede vključitve naložb za prilagajanje podnebnim spremembam oziroma poravnavanju škode v primeru naravnih nesreč pri ukrepu M4 Naložbe v osnovna sredstva, medtem ko bi bilo po mnenju Evropske komisije bolje uvesti ukrep M5 Podnebne spremembe, ki pa v slovenskem Programu razvoja podeželja 2014-2020 še ni bil uveden. Poleg tega je bilo izpostavljeno zmanjšanje sredstev pri podukrepu M4.2 Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov in podukrepu M6.4 Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti ter potek kombinacije s finančnimi instrumenti.

Gorazd Gruntar (MKGP) je pojasnil, da je sprememba pri podukrepu M4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva naložbah namenjena za obnovo hmeljišč, ki jih je uničila huda viroidna zakrnelost hmelja. Tako je bilo s 7. spremembo PRP 2014-2020 predlagano, da bi naložbe za prilagoditev na podnebne spremembe dopolnili z naložbami za prilagoditev na naravne nesreče, kjer bi bil strošek naložbe opravičen od pojava naravne nesreče oz. škodnega dogodka dalje, hkrati pa je predlagan dvig podpore iz 30 do 50 % na 50 do 75 % upravičenih stroškov, kot to velja za naravne nesreče. Ukrep M5 je bil že do sedaj vključen v podukrep M4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva.

Anita Jakuš (ZZS) izrazila skrb glede preusmerjanja sredstev v primeru neuspelega dogovora z EIF glede finančnih instrumentov. Dalje je prosila za pojasnilo glede zmanjševanja sredstev pri podukrepu M4.2 Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov, kjer so zajeta tudi velika podjetja. Hkrati pa je izrazila tudi skrb glede zmanjševanja sredstev pri ukrepih M1 Prenos znanja in dejavnosti informiranja ter ukrep M2 Službe za svetovanje, saj sta omenjena ključna tudi za prihodnje obdobje kmetijske politike. Marija Žamut (MKGP) je podala pojasnilo glede strukture finančnih instrumentov, kjer se za upravičenca ni sprememb. Te se nanašajo na samo strukturo Evropskega investicijskega sklada, saj ne gre več za strukturo sklada skladov temveč finančne instrumente izvaja ga izvajalec finančnih instrumentov. Izbrani izvajalec finančnih instrumentov bo poiskal slovenske banke, ki bodo dale kredite pod ugodnejšimi pogoji kmetom. Andreja Komel (MKGP) je odgovorila glede zmanjševanja sredstev pri podukrepu M4.2 Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov, kjer bo prišlo do zmanjševanja samo na račun finančnih instrumentov, še vedno pa so predvidena nepovratna sredstva, med drugim tudi za velika podjetja. Alina Cunk Perklič (MKGP) je pojasnila glede ukrepov M1 in M2, kjer se zmanjšujejo sredstva, pri čemer pa bo število upravičencev svetovanja ostalo enako. Cena storitev, ki je bila načrtovana na začetku programiranja pri dodeljevanju sredstev pri omenjenih ukrepih, je bila previsoka. V zvezi s slednjim se ni strinjal tudi Anton Jagodic (KGZS), ki je predlagal umik obrazložitve zmanjševanja sredstev na ukrepih M1 in M2 zaradi zmanjšanja cen storitev na trgu. Dejansko zmanjšanje je bilo zaradi manjšega števila vključenih v ukrep kot je bilo načrtovano. Do izvajanja je prišlo le v enem letu in ga veseli da je bila ocena evalvatorja zelo dobra glede na omejeno časovno obdobje izvajanja.

Matija Vimpolšek (ZTKS) in Anton Jagodic (KGZS) sta povprašala glede spremembe za turistične kmetije. Po mnenju Matije Vimpolška (ZTKS) je predlagan znesek za nekmetijske dejavnosti majhen, saj v zadnjih osmih letih ni bilo namenjenih nepovratnih sredstev za turistične kmetije. Andreja Komel (MKGP) je odgovorila, da smo na koncu PRP, zato je bil opravljena analiza prejšnjega programskega obdobja, kjer je bilo izvedenih trinajst javnih razpisov v višini 76 milijonov evrov, kar pomeni 5.8 milijonov evrov sredstev na javni razpis. Turistične kmetija pa so v celotnem preteklem programskem obdobju izkoristile dvanajst milijonov sredstev. Zato bo na prej omenjenem javnem razpisu v tem programskem obdobju na voljo deset milijonov evrov, saj je lahko v tem programskem obdobju lahko izveden le še en javni razpis.

Ob koncu sta predstavnika Evropske komisije povedala, da so bili na sestanku z Organom upravljanja podani enaki odgovori, a sta vesela, da so tudi deležniki podali komentarje, ki bodo pripomogli k razumevanju predlaganih sprememb PRP 2014-2020.

Člani OS so z enim vzdržanim glasom sprejeli naslednji sklep:

SKLEP št. 6: Člani Odbora za spremljanje programa razvoja podeželja so sprejeli mnenje, da je predlog sedme spremembe PRP 2014-2020 primeren za pošiljanje v potrditev Evropski komisiji.

5. Sprejem mnenja Odbora za spremljanje v zvezi z merili za izbor operacij v okviru PRP 2014-2020

Predlog Meril za izbor operacij financiranih v okviru PRP 2014–2020 je predstavila Marija Žamut, vodja Oddelka za naložbene ukrepe EU in generacijsko prenavo.

Merila za izbor operacij so se spreminjala pri naslednjih podukrepih:

- podukrep M4.1 - Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva,
- podukrep M4.2 - Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov,
- podukrep M6.1 – Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete,
- podukrep M6.3 – Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij,
- podukrep M6.4 – Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti,
- podukrep M7.3 – Podpora za širokopasovno infrastrukturo.

V okviru predstavitve je bila predlagana dodatna sprememba Odboru za spremljanje v zvezi z Merili za izbor operacij v okviru PRP 2014-2020, in sicer za podukrep M7.3 Podpora za širokopasovno infrastrukturo, kjer se je predlagal izbris 95 % najmanjše pokritosti s širokopasovnim internetom iz Meril za izbor operacij v okviru PRP 2014-2020, saj je bilo ugotovljeno, da je ta delež previsok. Kljub temu pa bo najmanjši delež pokritosti opredeljen v javnem razpisu za dotični podukrep. Redakcijsko pa se popravlja merilo omogočenih modelov. Prav tako je bila članom Odbora za spremljanje predlagana dodatna sprememba pri ukrepu M9 Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev, kjer se pri merilu ekonomskega vidika dodaja tudi Sektor grozdje za vino in pri merilu vključenosti v sheme kakovosti tudi vključenost v shemo kakovosti za vino, ki do sedaj ni imel možnosti pridobivanja sredstev iz tega ukrepa.

V okviru razprave je predsednica OS podprla predlagano spremembo, saj je razdrobljenost vinskega sektorja v Sloveniji pomemben strukturni problem. Anita Jakuš (ZZS) se je strinjala in povprašala kako se bo kot merilo upoštevala vključenost v druge že organizirane oblike ali je predviden samo ekonomski vidik. V nadaljevanju je povprašala glede sprememb Meril za izbor operacij v okviru PRP 2014-2020 zaradi predlagane spremembe finančnih instrumentov v 7. spremembi PRP 2014-2020. Nato je povprašala glede merila za podukrep M6.3 Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij, kjer je menila, da je velika obveznost, da je oseba vključena v pokojninsko in invalidsko zavarovanje glede na tako nizek površinski vstopni prag kljub temu, da je razvojno naravnana.

Ker ni bilo dodatnih pripomb, so člani OS soglasno sprejeli naslednji sklep:

SKLEP št. 7: Odbor za spremljanje programa razvoja podeželja podpira predlog sprememb meril za izbor operacij v okviru PRP 2014-2020 kot je bil predložen in predstavljen na seji OS za naslednje podukrepe:

- podukrep M4.1 - Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva,
- podukrep M4.2 - Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov,
- podukrep M6.1 – Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete,
- podukrep M6.3 – Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij,
- podukrep M6.4 – Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetskih dejavnosti,
- podukrep M7.3 – Podpora za širokopasovno infrastrukturo

Hkrati pa Odbor za spremljanje programa razvoja podeželja podpira tudi predlog spremembe pri ukrepu M9 – Ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev.

5. Razno

V okviru točke Razno je predsednica OS podala informacijo, da se je zaključilo obdobje za podajanje pripomb na strateški dokument Resolucije: Naša hrana, podeželje in naravni viri po 2021, ki je bil v javni obravnavi do konca maja in bo podlaga na prihodnje strateški načrtovanje. Delo na pripravi Strateškega načrta se bo nadaljevalo, prav tako bo potekalo spremljanje dogajanja na Svetu EU. Romunsko predsedstvo je želelo na zadnjem Svetu ministrov doseči splošni delni pristop, kjer bi se DČ poenotile vsaj v kmetijskem delu in ne v delu finančnih vprašanj. Za Slovenijo še vedno ostajajo odprta nekatera področja, kjer se je romunsko predsedstvo želelo približati zahtevam DČ z zadnjim predlogom revidirane Uredbe za strateške načrte, a s predlogi DČ še vedno ne strinjajo, zato ni bilo mogoče splošnega delnega pristopa. Slednji bo verjetno dosežen v drugi polovici leta. Prav tako pa se še vedno pričakuje mnenje novega evropskega parlamenta. Povedala je tudi, da bodo v prihodnjih mesecih potekalo nekoliko bolj intenzivno sodelovanje z deležniki. Polona Kolarek (MKGP) je v nadaljevanju predstavila trenutno stanje pri poteku reforme za SKP po 2020.

Anton Jagodic (KGZS) je povprašal glede večjega sodelovanja žensk v novi kmetijski politiki. Anton Jagodic (KGZS) in Anita Jakuš (ZZS) sta prosila za redno sodelovanje z MKGP pri poteku priprave dokumentov za novo programskem obdobju tako na slovenski zakonodaji kot tudi na evropski zakonodaji.

Jernej Redek (SKS) je ob koncu seje OS opozoril na pobudo iz terena glede vključenosti prašičerejcev in pertuninarjev v ukrep ekološko kmetovanje, kjer je obvezna voluminozna krma. Zato SKS podal pobudo, da se pri rejcih, ki imajo več kot 5 GVŽ istovrstnih živali potrebna večja obremenitev. Andreja Komel (MKGP) je odgovorila, da bo pobuda proučena.

Predsednica OS se je prisotnim zahvalila za sodelovanje na seji in člane OS povabila na kosilo, ki je bilo pripravljeno v sosednji gostilni Rakar.

mag. Tanja Strniša
predsednica OS